

2. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів: Закон України від 03.10.2017 № 2147-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2017. – № 48. – Ст. 436.

Ключові слова: зловживання процесуальними правами, добросовісне користування правами, прогалини в законодавстві, нововведення, судова практика.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Гонгало Р. Ф.

Сіваченко Валерія Олегівна

студентка 3-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ЗУСТРІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК МЕХАНІЗМ ЗАХИСТУ ПРАВ ВІДПОВІДАЧА

Нова редакція Цивільного процесуального кодексу спричинила модифікацію майже всього цивільного процесу. Не є винятком інститут забезпечення позову, в якому передбачена процедура зустрічного забезпечення.

Актуальність теми полягає в тому, що на відміну від забезпечення позову, яке діє для захисту прав та інтересів позивача, зустрічне забезпечення є захистом інтересів відповідача [2].

Дослідження даного питання отримало висвітлення в працях таких науковців, як: Луспеніка Д. Д., Андропова І.В., Алексеева Н.С та інші.

Відповідна норма є відображенням принципу процесуальної рівності сторін під час судового розгляду, адже певним чином дає змогу збалансувати їх права та інтереси, нейтралізувати появу негативних наслідків в результаті застосування судом забезпечувальних заходів [1, с. 1].

Згідно з ч. 1 ст. 154 ЦПК України метою інституту є забезпечення відшкодування збитків відповідача, які можуть бути спричинені забезпеченням позову [3]. Тому, зустрічне забезпечення застосовується тільки у випадку забезпечення позову.

Аналіз норм Цивільного процесуального кодексу свідчить про те, що питання про зустрічне забезпечення носить диспозитивний характер. Тобто реалізація цього механізму є правом суду, а не його обов'язком. Але існує певне зобов'язання застосовувати зустрічне забезпечення, якщо:

1) позивач не має зареєстрованого в установленому законом порядку місця проживання (перебування) чи місцезнаходження на території України та майна, що знаходиться на території України, в розмірі, достатньому для відшкодування можливих збитків відповідача, які можуть бути спричинені забезпеченням позову, у випадку відмови у позові; або

2) суду надані докази того, що майновий стан позивача або його дії щодо відчуження майна чи інші дії можуть ускладнити або зробити неможливим виконання рішення суду про відшкодування збитків відповідача, які можуть бути спричинені забезпеченням позову, у випадку відмови у позові [3].

В ухвалі про зустрічне забезпечення суд повинен визначити строк для надання зустрічного забезпечення (не більше 10 днів після винесення ухвали).

Але існують певні недоліки даного нововведення. В першу чергу, в законодавстві чітко не визначено порядку розгляду відповідних заяв (з викликом сторін чи без, в судовому засіданні чи ні). Крім, того не передбачено також способу повідомлення сторін про розгляд таких заяв.

Ще однією вадою, є відсутність повного переліку заходів зустрічного забезпечення, що на практиці може призвести до зловживань процесуальними правами та невизначеності. Так, ч. 4 с. 154 ЦПК регламентує процедуру захисту прав відповідача, що здійснюється шляхом внесення на депозитний рахунок суду грошових коштів у розмірі, визначеному судом. Якщо позивач з поважних причин не має можливості внести відповідну суму, зустрічне забезпечення також може бути здійснено шляхом:

1) надання гарантії банку, поруки або іншого фінансового забезпечення на визначену судом суму та від погодженої судом особи, щодо фінансової спроможності якої суд не має сумнівів;

2) вчинення інших визначених судом дій для усунення потенційних збитків та інших ризиків відповідача, пов'язаних із забезпеченням позову.

Обов'язок визначення розміру зустрічного забезпечення у кожній конкретній справі з урахуванням обставин справи, покладено на суд. Напрями зустрічного забезпечення позову мають бути співмірними із заходами забезпечення позову, застосованими судом, та розміром збитків відповідача у зв'язку із забезпеченням позову.

Отже, інститут забезпечення позову став гнучкішим та ефективнішим в аспекті гарантування захищеності прав та інтересів учасників цивільного процесу. Це в цілому свідчить про значний прогрес правової думки вітчизняного законодавця та зміцнення принципу процесуальної рівності сторін. Проте, з метою дієвого розвитку даного процесу варто детально виокремити підстави та умови

застосування таких заходів, процедуру розгляду клопотань та спосіб повідомлення сторін про розгляд таких заяв.

Список використаних джерел

1. Алексеева Н.С. Зустрічне забезпечення як засіб захисту інтересів відповідача в цивільному процесі / Н. С. Алексеева// Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. – 2017. – № 3. – С. 42.
2. Луспенник Д. Д. Зустрічне забезпечення – новела цивільного процесу [Електронний ресурс] / Д. Лусник // Судебно-юридическая газета. – 2017. – № 12. – Режим доступу: <http://sud.ua/ru/news/publication/107640-zustrichne-zabezpechennya-novela-tsilvilnogo-protsesu>
3. Закон України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» № 2147 -VIII [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2017. – № 48, ст. 436 – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2147-19>

Ключові слова: зустрічне забезпечення, цивільний процес, суд, відповідач, забезпечення позову.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Гонгало Р. Ф.

Степанова Снежана Петрівна

студентка 1-го курсу магістратури
факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

СКЛАД ВИТРАТ НА ПРАВНИЧУ ДОПОМОГУ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ТА ДОКАЗИ ЇХ ПІДТВЕРДЖЕННЯ

В багатьох випадках розгляд справ у судах є складний для звичайних людей, які не усвідомлені в усіх юридичних тонкощах, а, отже, дані особи потребують кваліфікаційної допомоги, що виражається у залученні правників, якими, відповідно до ч. 1 ст. 60 Цивільного процесуального кодексу України (далі – ЦПК України), можуть бути адвокати [3]. Крім того, згідно з оновленим ЦПК України було введено в дію норму права, якою встановлено, що учасники права мають право користуватися правничою допомогою, яка здійснюється тільки адвокатом, за виключенням випадків передбачених законом.

Питання статусу адвокатів у цивільному процесі, а також склад витрат на правничу допомогу та їх відшкодування розглядалося в